

AKCIONARSKO DRUŠTVO " MONTECARGO " PODGORICA

POLITIKA BEZBJEDNOSTI AD MONTECARGO PODGORICA

Podgorica, jul 2015. godine

Akcionarsko društvo „MONTECARGO“ Podgorica
ODBOR DIREKTORA
Broj: 4122/2
Podgorica, 29. jul 2015. godine

Na osnovu člana 40 Zakona o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza ("Sl.list CG", br.01/14 i 06/14) i člana 37 Statuta Akcionarskog društva „MONTECARGO“ Podgorica, Odbor direktora Akcionarskog društva "MONTECARGO" Podgorica na petoj redovnoj sjednici devetog saziva, održanoj 29. jula 2015. godine, donio je

ODLUKU
o donošenju Politike bezbjednosti
Akcionarskog društva "MONTECARGO" Podgorica

1. Donosi se Politika bezbjednosti u Akcionarskom društvu "MONTECARGO" Podgorica, kao jedan od osnovnih elemenata Sistema za upravljanje bezbjednošću.
2. Zadužuje se izvršni direktor Društva da intenzivira aktivnosti na uspostavljanju Sistema upravljanja bezbjednosti.
3. Zadužuje se izvršni direktor Društva da sa drugim željezničkim društvima u sistemu preuzima mjere i aktivnosti, kako bi se osigurao visok nivo bezbjednosti željezničkog saobraćaja.
4. Ova Odluka stupa na snagu danom objavljivanja na Oglasnoj tabli u sjedištu Društva.
5. Ovu Odluku objaviti na Oglasnoj tabli u sjedištu Društva.

Dostavljeno:

- Izvršnom direktoru
- Internom revizoru
- Sektoru za prevoz
- Sektoru za vuču i tkp
- Sektoru za ekonomske poslove
- Sektoru za pravne poslove
- Službi unutrašnje kontrole
- a/a

PREDSJEDNIK ODBORA DIREKTORA

dr Rešad Nuhodžić

Na osnovu člana 35 Zakona o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza ("Službeni list Crne Gore" broj 1/2014) i člana 37 Statuta Akcionarskog društva "MONTECARGO" Podgorica, Odbor direktora Akcionarskog društva "MONTECARGO" Podgorica je na petoj redovnoj sjednici devetog saziva, održanoj 29. jula 2015. godine, donio

POLITIKU BEZBJEDNOSTI AKCIONARSKOG DRUŠTVA "MONTECARGO" PODGORICA

I. OPŠTE ODREDBE

Ovim dokumentom izražava se trajna posvećenost Akcionarskog društva "MONTECARGO" Podgorica (u daljem tekstu: Društvo) ostvarivanju visokog nivoa bezbjednosti željezničkog saobraćaja i njenom stalnom unapređenju i razvoju, određuju se osnovni bezbjednosni ciljevi, te nosioci i potrebne aktivnosti za postizanje istih, kao i vrijednosti i načela koja su u primjeni u Društvu.

Politika bezbjednosti željezničkog saobraćaja u Društvu (u daljem tekstu: Politika bezbjednosti) je osnovni dokumenat Sistema upravljanja bezbjednošću (u daljem tekstu: SUB), koji donosi Odbor direktora, shodno Zakonu o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza ("Službeni list Crne Gore" br.1 od 9. januara 2014. godine) i drugim podzakonskim aktima, sa kojom moraju biti upoznati svi zaposleni Društva.

Politika bezbjednosti predstavlja izjavu o opredijeljenosti Društva održavanju do sada postignutog nivoa bezbjednosti željezničkog saobraćaja i njegovom stalnom razvoju i unapređenju, djelujući u okviru SUB-a. Osnovna težnja je da se u Društvu promijeni odnos prema bezbjednosti sa dosadašnjeg, post festum koncepta, na savremeniji koji počiva na prevenciji i upravljanju rizicima.

Politika bezbjednosti definiše osnove za međusobne odnose u oblasti bezbjednosti saobraćaja sa ostalim učesnicima u željezničkom sektoru u Crnoj Gori i susjednim zemljama.

II. IZJAVA O POSVEĆENOSTI

Imajući u vidu izuzetno teške tehničko-eksploatacione karakteristike pruga u Crnoj Gori i negativna iskustva iz dosadašnje eksploatacije, ali i činjenicu da je bezbjednost željezničkog saobraćaja ipak na većem nivou u odnosu na druge vidove saobraćaja, Društvo teži da zadrži dostignuti nivo bezbjednosti, a gdje god je to moguće da isti dalje razvija i unapređuje.

Društvo je, kao željeznički operater, trajno posvećeno da kroz uspostavljeni SUB osigura bezbjedno obavljanje djelatnosti Društva, odnosno kontrolu i nadziranje svih rizika povezanih sa bezbjednošću u oblasti prevoza robe a posebno onih vezanih za prevoz opasnih materija, upotrebom, rukovanjem i održavanjem vozniha sredstava (lokomotiva i vagona), kao i rizika u meri kojoj je to primjereno, koji proizilaze iz međusobnog uticaja svih ostalih uključenih željezničkih kompanija.

Radi ispunjenja ovog cilja Društvo donosi Politiku bezbjednosti koja je jedan od osnovnih elemenata SUB-a uspostavljanog u skladu sa Zakonom o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza.

Menadžment prihvata odgovornost za obezbjeđenje i održavanje radnih uslova i procesa, koji neće proizvoditi štetne posljedice po zaposlene, korisnike usluga, vlasnika imovine Društva, željezničku infrastrukturu, druge željezničke kompanije, javnost i životnu sredinu i svesti rizike po bezbjednost željezničkog saobraćaja na minimum.

Osnovu djelovanja za sprečavanje vanrednih događaja činiće sljedeći principi kojima ćemo se rukovoditi u našem radu na kreiranju i sprovođenju SUB-a:

- * Odgovorno rukovođenje,
- * Vanredni događaji su sprečivi, a rizici mogu biti kontrolisani,
- * Prevencija vanrednih događaja zavisi od sposobnosti zaposlenih i svi su odgovorni za sprečavanje istih i
- * SUB je moguće neprekidno unapređivati.

Politika bezbjednosti podrazumijeva ostvarivanje aktivne saradnje i dostupnost i razmjenu informacija kako unutar Društva, tako i sa ostalim željezničkim kompanijama.

III. OKVIR ZA USPOSTAVLJANJE SUB-a

Okvir za osiguranje bezbjednosti saobraćaja u Društvu je SUB kojeg, pored Politike bezbjednosti čine i sljedeći elementi:

- * Kvalitativni i kvantitativni ciljevi Društva za održavanje i poboljšanje postojećeg nivoa bezbjednosti, te planovi i postupci za postizanje tih ciljeva,
- * Postupci za ispunjavanje postojećih, novih i izmijenjenih tehničkih normi, standarda ili drugih propisanih uslova utvrđenih u Tehničkim specifikacijama za interoperabilnost (TSI), državnim bezbjedonosnim pravilima, drugim važećim pravilima i odlukama nadležnih državnih organa,
- * Postupci koji osiguravaju da je održavanje vozniha sredstava usklađeno sa pravilnicima i drugim propisanim dokumentima tokom njihovog cijelog eksploatacionog vijeka,
- * Programi osposobljavanja i obuke zaposlenih kojima se osigurava njihova trajna osposobljenost za obavljanje poslova na stručan način,
- * Postupci i metode za procjenu i sprovođenje mjera za kontrolu rizika svaki put kada promjena radnih uslova ili uvođenja novih sredstava predstavlja nove rizike za obavljanje željezničkog saobraćaja u dijelu prevoza robe,

- * Postupci i mjere za dostupnost i razmjenu informacija unutar Društva i po potrebi između ostalih željezničkih kompanija,
- * Postupci i obrasci za dokumentovanje, arhiviranje i nadziranje najvažnijih bezbjedonosnih informacija SUB-a,
- * Postupci za prijavljivanje, istraživanje i analizu vanrednih događaja (nesreća, incidenata, izbjegnutih nesreća i drugih opasnih pojava), te preduzimanje neophodnih preventivnih mjera,
- * Pravila o postupanju, davanju upozorenja i informisanja javnosti u slučaju vanrednih događaja, koja su usaglašena s nadležnim državnim organima i
- * Program za obavljanje redovne periodične (tromjesečne, godišnje) kontrole primjene SUB-a.

Za sprovođenje Politike bezbjednosti odgovorni su svi zaposleni Društva, prvenstveno kroz propisano i savjesno izvršavanje dodijeljenih zadataka.

IV. OPŠTI CILJEVI SUB-a

Opšti cilj SUB-a je zadržavanje bezbjednosti željezničkog saobraćaja najmanje na dostignutom nivou uz težnju za stalno poboljšanje bezbjednosti, otklanjajući utvrđene nepravilnosti i neusklađenosti u sistemu i primjenjujući rješenja u skladu sa tehničkim i naučnim napretkom.

Pored navedenog, opšti cilj SUB-a je i osiguranje da željeznički sistem postigne najmanje nivo bezbjednosti utvrđen **Zajedničkim ciljevima bezbjednosti (ZCB)**, drugim nacionalnim ciljevima bezbjednosti i ciljevima bezbjednosti samog Društva, da je u skladu sa državnim zakonodavstvom i sa zahtjevima postavljenim u TSI i da se primjenjuju odnosni djelovi **Zajedničkih bezbjedonosnih metoda (ZBM)**.

Kvalitativni i kvantitativni ciljevi Društva za održavanje i unapređenje bezbjednosti utvrđuju se krajem svake godine za narednu godinu donošenjem i objavom Godišnjeg plana sprovođenja Politike bezbjednosti za sljedeće oblasti:

- * Prevoz robe,
- * Prevoz opasnih materija,
- * Vuču vozova,
- * Tehničko kolske poslove,
- * Održavanje voznih sredstava,
- * ZBM-a za vrednovanje i procjenu rizika,
- * Stručnu osposobljenost zaposlenih, posebno izvršnog osoblja,
- * Sistema informisanja,
- * Evidencije vanrednih događaja i
- * Unutrašnje kontrole SUB-a.

V. NOSIOCI I AKTIVNOSTI ZA ISPUNJENJE OPŠTIH CILJEVA SUB-a

U cilju ispunjenja opštih ciljeva nosioci sprovođenja SUB-a imaju obaveze koje su propisane Statutom Društva, odnosno Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, te pozitivnim propisima Crne Gore, EU i Društva, pri čemu izdvajamo sljedeće:

- * **Odbor direktora:** zadužen je za donošenje Politike bezbjednosti i ostalih dokumenata neophodnih za uspostavljanje SUB-a. Na ovaj način nedvosmisleno se iskazuje opredijeljenost cijelog Društva za dosljedno sprovođenje SUB-a u željezničkom saobraćaju u Crnoj Gori,
- * **Izvršni direktor:** odgovoran je i zadužen za primjenu Politike bezbjednosti, uspostavljanje SUB-a, nadzor i kontrolu njegove pravilne primjene. Izvršni direktor ima najveću odgovornost u Društvu za pravilno funkcionisanje SUB-a. Izjavom o posvećenosti menadžmenta izvršni direktor nedvosmisleno iskazuje da bezbjednost saobraćaja spada u prioritete rukovođenja u Društvu,
- * **Lice zaduženo za poslove upravljanja bezbjednošću:** zaduženo je za koordiniranje i nadziranje cjelokupnog SMS-a. Isto tako nadzire i primjenu ZCB i ZBM za vrednovanje i procjenu rizika koje su u funkciji prevencije, te ocjenjuje nivo dostignute bezbjednosne kulture koja predstavlja sistem vrijednosti i načela Društva,
- * **Pomoćnici izvršnog direktora, direktori i pomoćnici direktora Sektora:** zaduženi su i odgovorni za organizaciju, koordinaciju, praćenje, analizu nad poslovnim procesima iz svog djelokruga rada i nadzor nad realizacijom istih, što podrazumijeva upravljanje i obavljanje poslovnih procesa sa ciljem ostvarivanja poslovnih rezultata u skladu sa definisanom strategijom poslovnih aktivnosti Društva, kao i praćenje i primjenu zakonskih i podzakonskih propisa koji regulišu oblast bezbjednosti željezničkog saobraćaja,
- * **Rukovodilac Službe unutrašnje kontrole:** zadužen je i odgovoran za kontrolu bezbjednosti i redovitosti željezničkog saobraćaja, u skladu sa odredbama zakona, podzakonskih, opštih akata i drugih propisa kojima se uređuje bezbjednost u željezničkom saobraćaju,
- * **Šefovi Jedinica** u stanicama Podgorica, Bar, Nikšić i Bijelo Polje: zaduženi su i odgovorni za organizaciju i nadzor poslovnih procesa iz svog djelokruga rada, koji se odnosi na prevoz robe, organizaciju vuče vozova i tehničko kolskih poslova na području jedinice u dijelu koji se odnosi na bezbjednost željezničkog saobraćaja,
- * **Zaposleni - izvršno osoblje:** odgovorni su za stručno, propisano i kvalitetno izvršenje radnih zadataka.

VI. VRIJEDNOSTI I NAČELA POLITIKE BEZBJEDNOSTI

Poslovanje Društva vezano sa SUB-om i bezbjedonosnom kulturom, utemeljeno je na zajedničkom sistemu vrijednosti i na načelima kojih se pri sprovođenju i osiguranju bezbjednosti željezničkog sistema moraju pridržavati svi zaposleni, kao i nosioci Politike bezbjednosti. Osnovni dio je okvir profesionalnog ponašanja zaposlenih u cilju osiguranja bezbjednog odvijanja željezničkog saobraćaja i prevoza roba, koji se temelji na vrijednostima i načelima:

- * **Kvalitetno rukovođenje** – odlučno rukovođenje, te predanost bezbjednosti na izvršnim/višim nivoima upravljanja,
- * **Odgovornost i ovlašćenja** – bazira se na pravnoj i moralnoj obavezi, svih nosioca Politike bezbjednosti (menadžera, te izvršnog osoblja i ostalih zaposlenih) za primjenu, nadzor, kontrolu i izvršenje svih procesa unutar SUB-a,
- * **Osposobljenost zaposlenih** – bazira se na stručnoj i zdravstvenoj sposobnosti izvršnog osoblja. Stručna osposobljenost podrazumijeva položen stručni ispit te redovno školovanje i provjeru znanja izvršnog osoblja, kao i stručnost ostalih zaposlenih koji svojim djelovanjem utiču na bezbjednost željezničkog saobraćaja. Kulturom učenja dolazi se do kontinuiranog podizanja nivoa znanja zaposlenih, što podrazumijeva i određene korektivne akcije nakon vanrednih događaja, odnosno samo poučavanje o istima, kako bi se ubuduće izbjeglo ponavljanje utvrđenih nepravilnosti. Zdravstvena sposobnost podrazumijeva utvrđivanje kriterijuma zdravstvene sposobnosti u odnosu na vrstu posla, njihovu redovnu i po potrebi vanrednu provjeru, te sprovođenje mjera i aktivnosti za poboljšanje i zaštitu zdravlja zaposlenih na radnom mjestu,
- * **Jasna bezbjedonosna pravila** – predstavljaju standarde očekivanog ponašanja ili utvrđena pravila unutar Društva koja ukazuju na to kakvo se ponašanje očekuje ili vrednuje, te koje su posljedice ukoliko se ista krše,
- * **Objektivnost** – bazira se na objektivnosti i nepristrasnom sagledavanju stanja u SUB-u, što podrazumijeva vrednovanje svih dostupnih podataka i činjenica kao osnove za donošenje odluka u cilju otklanjanja utvrđenih nepravilnosti i stalnog poboljšanja,
- * **Pravednost** – podrazumijeva pravedno ponašanje svih zaposlenih Društva na način koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje ili uznemiravanje, kao i zloupotrebu autoriteta i stavljanje u prvi plan grupnih ili ličnih interesa, što može rezultirati situacijama koje mogu uticati na objektivnost rasuđivanja i profesionalnog obavljanja radnih zadataka,
- * **Racionalnost** – se zasniva na rješenjima razvoja SUB-a na realnim vremenskim, tehničko-tehnološkim i finansijskim mogućnostima,
- * **Savjesnost** – podrazumijeva svjesnost svakog zaposlenog Društva o njegovom značaju i ulozi u SUB-u, te da svojim činjenjem ili nečinjenjem može presudno uticati na bezbjednost željezničkog saobraćaja,
- * **Ostvarljivost** – predpostavlja postavljanje ciljeva SUB-a, koje nosioci Politike bezbjednosti mogu ostvariti, a koji su istovremeno razvojni kako bi se bezbjednost stalno unapređivala i razvijala,
- * **Jedinstvenost SUB-a u željezničkom saobraćaju** – se zasniva na jedinstvenosti osnovnih elemenata svakog podsistema: željezničke infrastrukture, prevoza robe i putnika, eksploatacije voznih sredstava i izvršnog osoblja,
- * **Organizaciona disciplina** – se zasniva na disciplinovanom sprovođenju svih dodijeljenih i preuzetih zadataka na svim organizacionim nivoima Društva,
- * **Informisanost** – se zasniva na jasno definisanim subjektima i njihovim međusobnim relacijama u željezničkom sistemu Crne Gore i podrazumijeva pismenu i usmenu, kao i internu i eksternu razmjenu informacija u svim segmentima SUB-a.

- * **Komunikacija** – dvosmjerna komunikacija na svim nivoima Društva (sastanci vezani za bezbjednost, forumi bezbjednosti, brifinzi, mentorstva), procesi za povećanje svijesti i znanja zaposlenih o bezbjednosti (bilteni, saopštenje, brošure, obuka i sl.),
- * **Dokumentovanost** – procedura dokumentovanosti se mora uspostaviti i održavati,
- * **Preventiva** – podrazumijeva sve postupke koji se čine da bi se smanjila vjerovatnoća nastanka nekog vanrednog događaja uticanjem na uzrok, a prije nego se na bilo kakav način može utvrditi da se događaj već počeo događati,
- * **Poboljšanje** – unapređenjem SUB-a smanjuju se ljudske greške pri svakodnevnom radu i
- * **Timski rad** – iskustvom i integrisanjem znanja zaposlenih uvodi se timski način rada u svrhu povećanja efikasnosti cijelog Društva.

VII. PODRUČJA ZA KOJA JE POTREBNO DEFINISATI CILJEVE SUB-a

Politikom bezbjednosti definišu se područja za koja je potrebno donijeti kvantitativne i kvalitativne ciljeve Društva u pogledu održavanja i unapređenja dostignutog nivoa bezbjednosti:

- * Prevoz robe,
- * Prevoz opasnih materija,
- * Vuču vozova,
- * Tehničko kolske poslove i
- * Održavanje voznih sredstava.

- * **Zajednički pristup bezbjednosti:** U cilju razvijanja i unapređenja bezbjednosti na željeznicama Evropske unije i uspostavljanje jedinstvenog tržišta željezničkih usluga donešena je **Direktiva o bezbjednosti željezničkog saobraćaja 2004/48/EZ**, kao osnovni dokument za donošenje zakonskih i drugih akata država članica EU, a kasnije i čitav niz drugih dokumenata. Crna Gora, kao kandidat za člana EU, postepeno primjenjuje sve evropske obaveze i ciljeve politike bezbjednosti, koji se odnose na razvoj zajedničkog pristupa bezbjednosti i oni će se određivati i usklađivati stalno u skladu sa donešenim podzakonskim aktima.

- * **Usklađenost i kontrola primjene postojećih i novih propisa i standarda:** Osnovni zakonski propisi iz ove oblasti u Crnoj Gori su Zakon o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza i Zakon o željeznici. Osim ovih zakona bezbjednost reguliše i dio novousvojenih pravilnika i uputstava, kao i znatan broj starih iz perioda bivše ZJŽ, kao i akti samog Društva. U budućnosti će najveći deo bezbjednosnih pitanja biti regulisan tehničkim specifikacijama interoperabilnosti i uputstvima donijetim na nivou samog društva. O svim budućim promjenama propisa iz ove oblasti izvršno osoblje će se upoznavati kroz redovno i vanredno školovanje, i kroz organizovanje tematskih seminara, radionica i sl uz učešće i ostalih zaposlenih.

- * **Stručna osposobljenost:** Pored tehničke ispravnosti voznih sredstava ovo je prioritetan cilj politike bezbjednosti u Društvu. Stručna osposobljenost se provjerava kroz redovne dvogodišnje i eventualne vanredne provjere znanja, a zadržavanje visokog nivoa osposobljenosti izvršnog osoblja održava se redovnim i vanrednim poučavanjem u skladu sa usvojenim godišnjim programom.

- * **Sistem informisanja:** je, nakon podjele željezničkog sistema u Crnoj gori na četiri kompanije u skladu sa usvojenom Strategijom Vlade Crne Gore, jedan od prioriternih ciljeva Politike bezbjednosti. Ovaj opšti cilj će biti detaljno razrađen na područja informisanja u okviru Društva, između željezničkih kompanija i posebno u dijelu istraga vanrednih događaja.
- * **Istraga i analiza vanrednih događaja:** koja je obavezna na osnovu Zakona o bezbjednosti, organizaciji i efikasnosti željezničkog prevoza vrši se samostalno, zajedno sa upravljačem infrastrukture i eventualno drugim železničkim prevoznicima u zavisnosti od učesnika, nezavisno od sudske istrage i istrage komisije za istraživanje.
- * **Unutrašnja revizija SUB-a:** vrši se redovno i periodično na osnovu godišnjih analiza vanrednih događaja na prugama Crne Gore.

VIII. ZAVRŠNE ODREDBE

U cilju sprovođenja ove Politike bezbjednosti Odbor direktora Društva usvaja **Godišnji plan sprovođenja Politike bezbjednosti** u kojem će biti precizno definisani: ciljevi, nosioci, mjere, instrumenti, način i odgovornost za sprovođenje Politike bezbjednosti.

Politika bezbjednosti predočava se i sa istom moraju biti upoznati svi zaposleni direktnom komunikacijom, a biće dostupna upravljaču infrastrukture i ostalim željezničkim kompanijama i zainteresovanoj javnosti putem web stranice Društva www.montecargo.me.

Politika bezbjednosti Društva stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja na Oglasnoj tabli u sjedištu Društva.

U Podgorici, 29. jul 2015. godine

PREDSJEDNIK ODBORA DIREKTORA
dr Rešad Nuhodžić, dipl.saobr.ing.